

KÓRIZS IMRE

Egy vers árnyéka és punt

HATKEZES

*Az elején, ahol a galamb küzd egy túl nagy falattal,
még akármi lehet.*

*(Annyira küzd, hogy egy iskolás osztály
már nem is fér el tőle rendesen.)*

*A túlparton valaki, akit szeretnek, ágyhoz van kötve.
A fene tudja, ezt elég lett volna érzékeltetni,
mondjuk a híd leírása során, egy-két jelzővel.*

*Alighanem eddig tartott az első ihlet,
de úgy látszik, itt segített valami kézhez formált,
elasztikus, hordozható, praktikus
kreatív technika, valami elsajátítható
(de olyan, amit érdemes is elsajátítani).
Hogy a galambok, meg a folyó így meg úgy.*

*A hajléktalanok viszont mindig veszélyesek:
a valódi együttérzéshez ebben a versben már késő,
bár az a kövér nő, aki egyenes derékkal alszik a széken,
és közben nem ér le a lába, még nem díszlet,
vagy nem jobban, mint bármi más.*

*De itt talán mégis kezd kontúrталanná válni az egész,
ha látszik is, hogy nem akarja szétbeszélni.*

*Viszont azt az idézetet nem tudhatta fejből:
beleesik az alexandrin könyvtáros költészet csapdájába.
A költő, aki az álom és az ébrenlét határán írja a verset,
és az olvasó, aki ugyanott olvassa...*

*Na, most a másik osztály már teljesen belefért,
nyilván mert elsősök, most tanulhatnak olvasni.
De a szonett egy kicsit hajánál fogva van ideráncigálva,
még akkor is, ha ez pont egy szonett.*

*Sok ez egy szonetthez.
Hiába fér el minden tizennégy sorban,
az árnyéka idomtalanul nagy.
Jobb volna, ha kisebb lenne ez az árnyék, mint a vers,
vagy felismerhetetlen lenne, vagy nem is volna,*

*mint a repülésnek, a betegségnek,
a gyerekkornak, az álomnak.
Vagy nem kívül, hanem benne.
Akkor tényleg jó lenne.*

*

De ez se jó.

Az árnyék árnyékáról inkább ne is beszéljünk,
és ha az egész talán mégis csak megy előre,
ha viszi is előre valami, ez kevés.

Mint az amerikai fociban,
ahol egy csapatnak tíz yardnyit kell
előrevinnie, előredobnia, előreerőszakoskodnia a labdát,
összesen négy próbálkozásból
(a próbálkozások során elért távolságok összeadódnak),
és amikor még a harmadik után is csak olyan kevés van meg,
hogy látszik, már nem lesz meg a tíz,
akkor előrerúgják a nagy semmibe, hogy az ellenfél
minél távolabbról indíthassa meg a saját támadását.

Hát akkor ez itt az a rúgás, szaknyelven punt.

Tálalási javaslat

Fáradtan olvasd ezt a verset.

*Lehetőleg közvetlenül
egy többnapos kialvatlansággal járó
munka utáni alvás orgiája előtt.*

*Így is született, amikor hazafelé olyan fáradt voltam,
hogy egy szembejövő ismerősöm szavaira –
„Nahát, egy igazi szivaros ember!” –
mintha valaki más válaszolta volna belőlem,
utalva a vacak hazai dohányra:
„Kár, hogy a szivar nem igazi.”*

*Az utakon, az épületek között úgy éreztem,
nem is én megyek, hanem valami kurzor irányít,
úgyhogy okkal félhetek attól,*

*hogy egy piros lámpánál állva
egy kávéscsésze
vagy egy leesni készülő ceruza utáni óvatlan mozdulat
az autók közé pöccint.*

*De aztán rendben hazaértem,
bár ezek a szavak
még mindig úgy jelennek meg a képernyőmön,
mintha helyzetem valami ismeretlen felhasználó írta őket.*

Nem

*Nem lehet az akácvirágfürtök
fertőzésszerű, bolyhos dekorációját,
a bodzabokroknek,
ezeknek az apró, gömbölyű nagynéniknek
a tányérjait, kínáló tenyereit,
a vadgesztenyefák
váróterem-katedrálisainak parasztbarokkját,
a felásott parcellák kávézaccközönyét,
a pipacsok szemekbe fröccsenő pirosát,
a réti füvet, amibe hol itt,
hol ott fekszik bele egy darab szél,
az árkok vizében térdig rohadó tavalyi nádat,
a foltokban vedlő rozsot,
és fönt, mindezek fölött
a felhők tiepolói gőzhalmazait,
és még feljebb, a láthatatlan csillagokat,
nem lehet.*

